

Idegenforgalmi tanácskozás

Az idei idegenforgalmi szezon előkészítésével kapcsolatos feladatokról tanácskoztak a megyei idegenforgalmi hivatalok vezetői szerdán, a Községházban. A Szakszervezetének budapesti székházában.

Czegledi József, az Országos Idegenforgalmi Hivatal vezetője elmondta, hogy a tavalyi kiemelkedő eredmények után az idén is biztatók a kilátások, minden korábbinál jobban alakulnak az előzetes szerződés-kötések. Az év indulásának kedvező tapasztalatai alapján bizton mondható, hogy sikerül elérni a kitűzött célokat, azaz a tavalyinál várhatóan 6-7, illetve 8-10 százalékkal magasabbak lesznek a rubel-, illetve a

dollárbevételek. Az Országos Idegenforgalmi Hivatal a pályázati rendszer keretében jelentős támogatást nyújt a megyei idegenforgalmi hivataloknak. Az elmúlt egy évben összesen csuknem 150 millió forinttal járult hozzá különböző megyei fejlesztésekhez, így egyebek között a sífoki anyanyelvi nyaralóházak létesítéséhez, a balatonfüredi, az alsóörsi, a miskolctapolcai kempingek korszerűsítéséhez, a zalakarosi és a szolnoki motel, továbbá a Kalocsa Szálló megújításához. További 77 millió forintot kaptak a megyei hivatalok a belföldi turizmus fejlesztésére, elsősorban kempingek és turistaházak rekonstrukciójára.

Megemlékezés az évfordulóról

A Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület elnöksége szerdán az MTESZ székházában kibővített ünnepi ülésen emlékezett meg a textilipari vállalatok államnosításának 40. évfordulójáról. Ebből az alkalomból emléklapot adtak át a textilipari vállalatok első állami vezetőinek.

Az ünnepségen kihirdették az évforduló alkalmából kiírt ipartörténeti pályázat eredményeit. Az első díjat Lukács Béla, a Temaforg Textilhasznosító Vállalat nyugalmazott igazgatója nyerte. (MTI)

Helyérték

Milyen érdekes ez, anya — morfondírozik a lányom —, ha az egyes után nullát teszek, kisebb számot írok le, mintha kettőt! Pedig hát a nulla az csak nulla... „Bizony, kicsim, egy látszólag semmit sem érő valami is meg tudja változtatni a dolgok értékét” — próbálnám az általánosítást és az elvont gondolkodás felé terelni őt, de elméjének egyelőre a matematika szférájára van ráhatása; hát a számokkal játszik tovább. A vonalzóján mutatja, hogy az egyből kettőt kell elvennie, ha mínusz egyet akar kapni eredményül. Az egyik egy és a másik egy közti különbséget felfedezésének boldog tudatával vonul vissza a babái közé. A negatív és pozitív számok törvényszerűségeiről majd egy másik alkalommal elmélkedik tovább. Én meg gyorsan kikeresem a lexikonban a „helyérték” címszót, hogy ha újra előhúzódik a nulláival és egyeseivel, pontos magyarázatot adhassak neki. Talán képes lesznek megérteni vele, hogy egy szám értéke attól függ, az egyes, a tízes, a száz, az ezres helyen áll-e, s hogy a nullától mindkét irányba vezet a számegyenes, csak az ellenkező előjelek utalnak a számok másságára, értékére...

○
Állaspályázat. Házon belüli, rátermett, hozzáértő, s ifjú szakember a legesélyesebb várományosa a vezető állásnak, a pályázatot mégis ki kell írni.

Várni heteket, mire befutnak az ajánlatok. Aztán a bizottság, mely majd az értékelésre összeül, sorra elbesszélget a jelentkezőkkel. Néhányukat szimpatikusnak, rátermettnek találja, de a helyismeret, a jártasság mégis az eleve kiválasztott „mi kutyánk kölyke” mellett szól. Olyan rangsorból terjeszt hát a bírálóbizottság a döntésre hivatottak elé, amelynek láttán és alapján egyszerűen képtelenség mást, mint a sor elején állót, a helyben levő, értékes embert megbízni a feladattal.

A kívülről jött pályázókat tisztességgel értesítik: más kaptak az állást. A levélbe csomagolt keserű pirula ízére csak addig emlékeznek, amíg egy újabb pályázati felhívásra felfigyelnek. Attól kezdve ismét a reménykedés tölti ki napjaikat; hátha most bejön, most ők lesznek a kiválasztottak, a leginkább rátermettek és hozzáértők. Talán most pont rájuk van szükség...

Távoli ismerősről tudom, hogy két hónap leforgása alatt négy, különböző profilú szervezethez adta be állaspályázatát. Irigylésre méltó az önbizalom. De gyanús az ilyen titán: „Ti tán tudtok velem valamit kezdeni...” Ma is keresi még a helyét.

○
„Figyeld meg a statisztikákat. A családok megoszlása, az eltartott gyerekek száma szerint” felíratú táblázatok mindig a gyermeket nem nevelőkkel kezdődnek, s a sor legvégére kerülnek a hét-, nyolc-, vagy annál több gyermekes családok adatai. Jellemző... Körülbelül e szerint is ítélnék meg bennünket. Egy kicsit örülnék tartanak, s vagy lumpennek, vagy egy vallási szekta tagjainak. Ismersz: mi egyikbe sem tartozunk, pusztán szeretjük a gyerekeket, s ezért még a hátrányos megkülönböztetést is vállaljuk. Elviseljük a hivatalnokok soha meg nem fogalmazott, de pillantásokkal érzékeltetett szemrehányásait. Tudomásul vesszük, hogy Magyarországon nincs olyan üdülő, ahol mi két-három, egybenyíló szobát kaphatnánk. A kinőtt Wartburg Touristot nincs mire cserélnünk, hiszen még a vállalatoktól „levelet”, ócska mikrobuszokhoz is szinte lehetetlen hozzájutni. A nyár a szívfájdalmaink szezonja: ahány bölcsőde, óvoda, annyiféle takarítási szünet. S ha történetesen nagyobb lakás vásárlásához kérsz helyi, tanács támogatást, hamarabb megkapja a kétyervekes család a háromszobához, mint te a négy gyerekekkel, s a várandós feleségeddel a négy

és fél szobához. Hogy a telefonról már ne is beszéljek... Tudod, mi nem akarjuk a gyerekeinkkel revolverezni a társadalmat, de meggyőződésem: az a bizonyos statisztikai besorolás sokat elárul a nagycsaládok össznépi megítéléséről. Sokszor úgy érzem, ez az értékítélet lélekileg roppant össze.”

○
Írtam már néhány héttel ezelőtt arról, hogy a telefonelosztás rendjének reformját készíti elő a posta. Ami akkor a beszámolóból kimaradt: a tökéletes értékzavar érzékeltetése. A közvélemény-kutatásban részt vevők egymásnak homlok-egyenest ellentmondó vélekedése arról, kinek milyen szempontok szerint adnának először vagy utóljára telefont. Mert, ugye, ha „megszólal a szív”, akkor a nyugdíjas házaspárt hamarabb illeti meg a fővonal, mint száz pedagógus tantestületét. Ha a gazdasági megfontolás vezérli a sorrend készítőjét, biztosan a teherfűvarozó céget részesíti előnyben, a tanácselnökkel szemben. Máshonnan nézvést, persze, az is igaz, hogy egy település első számú államigazgatási emberének — nem is csak rendkívüli helyzetekben — otthonában is elérhetőnek kell lennie. De akkor mit szóljon az, aki tizen-évekkel ezelőtt adta be a kérvényét, csak a hiány szülte elosztási szisztémában mindig volt nála jogosultabb, azaz, bizonyos szempontok szerint értékesebb igénylő?

Lehet-e egyáltalán objektív bármiféle besorolás? Kialakulhat-e közmegegyezés, ha az egyén, a csoport és a társadalom érdeke még csak nem is érintkezik? Föltehető-e ott az igazságosság, ahol az elosztás kényszere diktál? Nem csak porhintés-e, ha a megegyezésnek, pusztán a látszata lehet a cél?

Kérem szépen, ezeket már nem a postától kérdezzük...

○
Hárommillió forint csak az egyes embernek nagy pénz. (Nem is biztos, hogy mindenkinek...) De ha egy egész megyében ennyi — vissza nem térítendő — támogatással számolhat az idegenforgalmi szakma, akkor ez az összeg morzsának tűnik. A morzsának is csak a töredékéhez juthat hozzá az a település, amely beadja pályázatát valamely, idegenforgalmi célokat szolgáló beruházás támogatására. Mégis beadják, hisz pár száz ezer forint is jól jöhet ott, ahol épp hiányzik. Egy vendéglő szennyvízgyűjtő medencéjének építéséhez, egy buszpályaudvar környékének parkosításához, egy kórház parkjának megfiatalításához, egy városközponti nyilvános illemhely áttelepítéséhez, egy kerékpárút folytatásához...

Hogy ezeknél az idegenforgalmat közvetlenebbül szolgáló fejlesztések is elképzelhetők? Hát persze, ha „madártávlatból” nézzük, s nem a helység névtábláit közt maradvá szűr szemet a parlagon hagyott föld, a kivénhedt fásor, az ide-oda bekéredzkedő turista. Most aztán melyik újabb harapja, akinek a morzsát kell földarabolnia? A kisebb település éhségét hagyja-e csillapítatlanul, vagy a nagyobbtól vonja-e el a még hiányzó, kis falatot? S vajon melyik hozna létre nagyobb értéket?

Tanulékony a gyerek, mert amikor a játékkalattai kedveltségi indexét állapítja meg (egyelőre, persze, úgy fogalmaz: a Makit jobban szeretem, mint a Nyuszkót — de már csak idő kérdése, mikorra tanulja meg a szakkifejezést), szóval, amikor ő is rangsorol, papírt és filctollat vesz elő. A század helyére M-et ír, a tízesre Ny-et, az egyesre a kenguru K-ját. „Nem lesz ez így jó” — s próbálom elmagyarázni, hogy a helyezési számokat másként kell felírni. Nem érti. „Pont most mondtad, anya, hogy a helyérték milyen sokat számít!”

Számoknál, kicsim! De játékkalattoknál, embereknél, döntéseknél?

Pálffy Katalin

Fő a fodrászok feje is!

Figarók — vendég nélkül?

Égnek áll az ember haja, ha elmegy a fodrászhoz! — méltatlankodik ismerősim. No, nem az ügyes figarók keze nyomán, hanem az árjegyzéket végigolvasva. A sokáig olcsó szolgáltatásnak számító fodrászat és kozmetika ugyanis az idén jelentősen felemelte árait. Egy hölgy örül, ha két-háromszáz forintból megússza a szépségápolást. A férfiak sem sokkal „olcsóbbak”: egy százassal az ő zsebük is könnyebb lesz a fazonigazítás után. Márpedig a családi költségvetésből, a kényszerkiadások kifizetése után, leghamarabb a fodrászt, a kozmetikust húzza ki az ember. Még szerencse, hogy az elmúlt években sok olyan kozmetikai cikk, hajápoló szer került forgalomba, amit otthon, házilág is használhatnak a hölgyek, urak. Így már sokkal olcsóbb szépek lenni, mintha szakemberhez fordulnánk. A Szegedi Fodrász Vállalatnál — érthetően — kissé másként látják ezt a „pálfordulást”.

— A forgalom szinte kiszámíthatatlan — kezdi a beszélgetést Faragó Aurélné igazgató. — Azt sem lehet mondani, hogy fizetésnapokon többen jönnek. Az év első két-három hetében még csak-csak eljötték az emberek. De ma már rendkívül lecsökkent a forgalmunk. Délelőtt szinte senki sincs az általunk üzemeltetett nyolc üzletben.

— A kozmetikai cikkek, testápoló szerek elvileg olcsóbbak lettek januárban. Miért hát az áremelés?

— Ez csak részben igaz. Azok a készítmények, amiket a mi fodrászaink használnak — tartós víz, a hajlakk, a festék — drágábbak lettek. És most már a hajváaszt is 15 százalék forgalmi adó terheli. Ez összesen 26 és fél százalékos áremelésre kényszerített bennünket. Olyan időszakban, amikor már évek óta csökkent volt a forgalmunk. Az igazság az, hogy nem annyira a mi szolgáltatásaink, hanem általában az élet drágult meg. Minket viszont könnyebb elkerülni, mint az élelmiszerboltot.

Az áremelés ellenére is, csökkent az elmúlt két hónapban a vállalat árbevétele, mert drasztikusan visszaesett a forgalom. A legtöbben csak az olcsóbb, alapszolgáltatásokat kérik. Egyre inkább elmarad a hajszesz, a -lakk, a -festék. Aki eddig havonta igazítottatta meg a frizuráját, most áttér a kéthavi látogatásra — legfeljebb rövidebb fazonat rendel, hogy tovább kitartson. Milyen kár, hogy kiment a divatból a hosszú haj!

— Mit tudnak tenni, hogy csökkentsék a költségeiket?

— Számoltunk. Kiderült, hogy este nyolctól kilencig, amikor szinte ránk se nyitják az ajtót, ráfizetés nyitva tartanunk. Ez az egy óra évente 1 havi plusz villanyszámlát, félhavi melegvíz- és fűtődíjat jelent — bevétel nélkül.

Egyszerűnek tűnik a megoldás: megváltoztatni a nyitva tartást. Csakhogy ehhez hivatalos hozzájárulás is kell. Márpedig a hivatal, lakossági érdekre hivatkozva, igencsak ódzkodik ettől. Közben pedig mindnyájan elvárjuk, hogy a fodrászok is veszteség nélkül végezzék munkájukat. Alighanem több önállóságot kellene adni nekik (is) a döntésekben, mielőtt bármit is számon kérnénk rajtuk.

— Az üzleteinkben már így is elég feszült a hangulat. Mi ugyanis csak munkahelyet biztosítunk alkalmazottainknak, a munkát nekik maguknak kell megszerezni. Akadtak, több mint tízen, akik a minimális hárromezer forintos fizetéshez szükséges teljesítményt sem érték el a múlt hónapban.

Az emberek többsége ugyanis adott üzlethez, meghatározott fodrászhoz törekszik. Betörni a fiataloknak ebbe a szakmába, nem könnyű. Néhány éve még sok szülő szinte mindent megadott azért, hogy lánya kozmetikus, fodrász lehessen. Ma már kiderült, nem mindenki tett „jó lóra”.

— Mégis hatalmas nyomás nehezedik ránk, hogy egyre több tanuló vegyünk fel. Nehéz megérteni a szülőket, hogy ez a város nem igényel ennyi szakembert. Ha végeznek, a többségüknek nem tudnak munkát biztosítani. És ha mégis? Akkor is, 57 ezer forint körül van az évi kereset nálunk. Ez nem túl sok!

— Gondolom, ehhez még jön egy kis „borraváló”...

— Jóval kevesebb, mint azt sokan gondolják. Az életszínvonal romlása miatt egyre szűkmarkúbbak a mi vendégeink is.

— Hogyan próbálnak kímélni ebből a nehéz helyzetből?

— Árkedvezményt nincs módunk adni. Ujra kell gondolkodnunk viszont, van-e szükség nyolc fodrászüzletre a városban? Nyáron a Jókai utcában nyílik meg a legnagyobb szalonunk. Ezzel párhuzamosan, gondolkodunk azon, hogy egy-két régi üzletet kiadunk „albérlésre”. A helyiségek bérleti díjai ugyanis az elmúlt három évben megkétszereződtek. Mindenképpen rugalmasabb üzletpolitikát, nyitva tartási rendet kell meghonosítanunk. A tavalyi évet még 530 ezer forint nyereséggel zártuk. Hogy mi lesz az idén, azt nagyon nehéz megjósolni. Egy biztos, újabb áremelést jó ideig nem bír el a szakma. Az is igaz, ma még aligha lehet az árakban versenyezni, legfeljebb jobb szolgáltatással tudjuk eladni a munkánkat.

Rafai Gábor

Az idén Magyarországon tartja nemzetközi konferenciáját az Automatic Identification Manufacturers, a termékazonosító berendezéseket gyártó nemzetközi szervezete. Az áprilisi tanácskozáson szó lesz a vonalkód alkalmazásának külföldi és hazai tapasztalatairól.

Viszkei György, a Magyar Gazdasági Kamara Egységes Termék Kód irodájának vezetője az MTI munkatársának elmondta, hogy Magyarország aktívan részt vesz a nemzetközi szervezet munkájában. Tevékenységünk

Vonalkód

eredményeként kerülhetett sor a nemzetközi konferencia budapesti megrendezésére. Mint ismeretes, az úgynevezett EAN nemzetközi termékazonosító rendszert beépítették a magyarországi termelőszekőkre és fogyasztási cikkekre kialakított rendszerbe. A fogyasztási cikkeknek pedig az EAN vonalkódokat alkalmazzuk. Az ilyen vonalkódokkal több mint 300 ma-

gyar gyártó látja el termékeit, mintegy 1900-2000 fogyasztási cikket. Elsősorban olyan termékekről van szó, amelyek exportja számára fontos, s így külföldi értékesítésük vonalkóddal ellátott csomagolás nélkül elképzelhetetlen. A Caola, a Budapesti Likóipari Vállalat, a Győri Keksz- és Ostyagyár, a Tungsram, a Tö-rökbálinti Állami Gazdaság termékeinek döntő többségét már így csomagolja. A Tisza menti Vegyiművekben és a Hatvani Konzervgyárban is előkészületben van a vonalkód bevezetése.

Első napi bélyegzés

Első napi bélyegzést használnak és alkalmi levelezőlapot árusítanak március 11-én, pénteken 10-től 14 óráig a Budapesti Történeti Múzeumban (Budavári Palota „E” épület) a „Jégszakadás és a Duna kiáradása Pest-Buda 1838” című kiállítás megnyitása alkalmából. Ugyanebben az időben árusítják a múzeumban a pest-budai árvíz 150. évfordulójára megjelent bronz emlékérmét is. (MTI)